

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 11. Fides cum spe.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Genius intendens arcum sine sagittâ. Lem: *Sine amore fides nil proficit. Si habuerim omnem fidem - charitatem autem non habuerim, nihil sum.* 1. Cor. 13. 2.

*Frustrâ tenditur arcus, incitato
Frustrâ tensa Fides laborat arcu;
Si non ulla super tibi sagitta est;
Quâ cælum ferias, Deumq; vincas.
Arcus est animus, Fidesq; nervus,
Telum rectus amor. Fidem remitte,
Vel summam jaculator adde telum.*

Idem.

§. X.

Prædicta confirmantur

Ex Novo.

Non potuisti unâ horâ vigilare? Marci 14. 37. Si Deus non dedisset potentiam, negligentiam non increpâset. Multam potestatem accepimus, si credentes in CHRISTO DEI filij facti sumus. Quare igitur cum CHRISTO non vigilat Petrus? quare cum Christo non vigilat Christianus? Huic interrogationi nulla vera responsio dabitur, si suffugium excitationis inquiratur. Certum est, Deum nobis dedisse omnem sufficientiam ad virtutis actus, quos exigit. Sed quod non vigiliamus, diminutio est fidei, & defectus amoris: nam *charitas omnia sustinet.* 1. Cor. 13. 7. quâ deficiente, defecere virtutum exacti, & debiti actus. Simon Cass. l. 13. c. 13.

Fides tua te salvam fecit. Luc. 7. 50. Non dicit absolute fides, nè videatur salutem tribuere uni fidei; sed *fides tua*: id est, fides sic operans per dilectionem, sic cor immutans debita poenitentia ad imbres usque lacrymarum. Fides tua, talis, ac tanta, ô Magdalena, te salvam fecit. Diez Fides.

Omnis, qui credit in eum. Joan. 3. 16. Significanter dicitur *in eum*: ad differentiam credentium ipsum, sed non in ipsum. Qui enim credunt, & factis negant; credunt quidem ipsum, sed non in ipsum. Qui autem fide, quæ per dilectionem operatur, credunt; ita credunt, quod credendo tendunt in ipsum. Cajetanus hic. Aliud est credere illi, aliud credere illum, aliud credere in illum. Credere illi, est credere, vera esse, quæ loquitur. Credere illum; credere, quod ipse sit Deus. Credere in illum, est diligere illum. Credere, vera esse, quæ loquitur; multi, & mali, possunt: credunt enim esse vera, & nolunt ea facere; quia ad operandum pigri sunt. Credere autem, ipsum esse Deum, hoc & dæmones potuerunt. Credere verò in Deum, soli novère, qui diligunt Deum; qui non solo nomine sunt Christiani, sed & factis, & vitâ. V. Beda in c. 1. ep. Sancti Jacobi.

Polyanth. Sacr. Tom. I.

Novi opera tua, & fidem, & charitatem Apoc. 2. 19. Nescit utramque, fidem, ut principium salutis; charitatem, quâ fides vivificatur. Sylveira hic.

Ex Patribus.

Fide titubante, charitas etiam languescit: nam si à fide quisquam ceciderit, à charitate etiam necesse est, cadat: non enim potest diligere, quod esse non credit. S. Augustinus l. 1. de doctr. Christi. c. 37.

Charitas robor fidei, fides fortitudo est charitatis. Et tunc verum nomen, ac verus est fructus ambarum, cum insolubilis utriusque manet connexio. Sancti. Leo l. 7. de Quadrag.

Quod si quis amore in Deum accendatur; non sustinet postea ad corporales res oculos intendere; sed alios oculos possidens, oculos, inquam, fidei: illa speculatur semper, & ad illa habet mentem intentam. Sancti. Chrysost. hom. 28. in Gen.

Sicut corporis hujus vitam ex motu suo dignoscimus; ita & fidei vitam ex operibus bonis. Itaque vita quidem Corporis est anima, per quam movetur, & sentit; vita verò fidei charitas est, quâ per illam operatur. S. Bernardus l. 2. in die Pascha.

Fides fervore charitatis animatur ad vitam. Pigra planè, ubi discrimen impendit, si non confessionis sibi vendicent libertatem beneficii dilectionis. Gilbertus l. 13. in Cant.

Quemadmodum nutrimentum ignis, oleum, & ligna, sunt; ita amoris argumentum clara est cognitio veritatis. Impellitur affectus veritate, quæ cognitivæ virtutis inhabitat sedem. Sancti. Laurentius Just. de triumph. ag. cap. 13.

Prius venit in carnem, miracula edidit, & Divinitatis opera præmonstravit insignia: deinde Paracletum misit; quatenus ascendendi ad dilectionem jure servato, antè erudiretur ad fidem, demum intelligendo, qui deberet merito diligere, amoris ureretur incendiò. Idem l. de vita solit. c. 17.

§. XI.

Fides cum spe.

Sanguis fidei est spes, in qua continetur, quemadmodum fides ab anima. Cum autem spes expiraverit, perinde ac si sanguis effluerit, vitalis fidei facultas dissolvitur. Clemens Alex. l. 1. pæd. c. 6.

Fides spei substantia est. S. Zeno Veron. l. de fide, spe, & char.

Corpus, quibus se promovet, habet tria, scilicet caput, manus, & pedes. Caput notat divinam charitatem: Sicut enim in capite sunt omnes quinque sensus; sic in divina charitate dulciter sapit animæ, quicquid dicitur, & auditur, & videtur, de Deo. Manus animæ sunt fides: sicut enim in manu plures sunt digiti; Sic sunt in fide

Fff 1 2

multi

multi articuli, quamvis sit una fides. Pedes animæ spes; per hanc enim anima procedit ad DEUM. Revel. Sanct. Briggittæ l. 4. c. 115. V. C.

Genius ante fores oclusas canens fidibus. Lem: *Ex fide vivit.* Rom. 1. 17. *Credere oportet ascendentem ad DEUM, quia est, & inquirentibus se remunerator sit.* Hebr. 11. 6.

§. XII.

Fides gaudet, & crescit ad-versis.

Minimum est omnibus seminibus. Math. 13. 31. Sicut granum sinapis primâ fronte specie sui est parvum, vile, despectum; non sapore præstans, non odorem circumferens, non indicans suavitatem; at ubi teri cœperit, statim odorem suum acrimoniam exhibet, cibum flammæ saporis exhalat, & tantò fervoris calore succenditur; ut mirum sit, in tam frivolis granis tantum ignem fuisse conclusum. — Ità & fides Christiana primâ fronte videtur esse parva, vilis, ac tenuis; non potentiam suam ostendens, non superbiam præferens, non gratiam subministrans: at ubi diversis tentationibus teri cœperit, statim vigorem suum prodit, acrimoniam indicat, calorem Dominicæ credulitatis aspirat; & tantò Divinæ ignis ardore jactatur, ut & ipsa ferveat, & participantem sibi ardere compellat. Sanctus Ambrosius s. de grano sinapis.

Fides grano sinapis comparatur; quod quanto magis atteritur, tantò magis ejus fortitudo sentitur. Sanct. Thomas in ep. 1. Cor. Lect. 1.

Nunquid pro pise &c. Luc. 11. 11. Piscis bonus, pia est fides. Vivit inter fluctus; nec frangitur, nec solvitur fluctibus. Sanctus Augustinus s. 29. de Verb. Dom.

Quia traditam nobis Divinitatis disciplinam pax longa corruperat; jacentem fidem, & pœne dixerim dormientem, censura cœlestis erexit. Sanctus Cyprianus l. de lapsis.

Citò fides inexercitata languescit, & crebris otiosa tentatur incommodis. Sanct. Ambrosius in Psalm. 118.

Fides altius attractæ generosius sonant. Lem: *Via ipsa tortura fidem facit animosam. Exultabit modicum nunc, si oportet contritari in variis tentationibus; ut probatis vestra fidei inveniantur in laudem, & gloriam, & honorem, in revelatione Jesu Christi.* 1. Petri 1. 6. 7.

Fides vel ipsis excitata tormentis, Magis alta, magis est clara, quò magis tenfa,

Quò torta magis est. Muta languet, & nulli

Audita serpit, siqua ferre torquentem Fides recusat.

Hefius.

Vide tit: Ecclesia. Persecutiones.

§. XIII.

Fidei tepida, & defectuosa, damna.

Ipsè verò dormiebat. Math. 8. 24. Periclitatur navigium in stagno, & dormiebat JESUS. Navigamus in hac vita, quasi per quoddam stagnum; & ventus est, & procellæ, non desunt tentationum. Unde hoc fit? nisi quia dormit in te JESUS. Si non in te dormiret, tranquillitatem haberes intrinsecus. Quid est autem, quod in te dicitur dormire JESUS? nisi quia fides tua, quæ est de JESU, sopita est in corde tuo. S. Augustinus s. 221. de temp. Navis tua, cor tuum; JESUS in navi, fides in corde. Si meministi, fidei tuæ, non fluctuat cor tuum: Si obitus es fidem tuam, dormit CHRISTUS; observa naufragium. Idem Conc. 1. de prima parte Psalm. 34.

Utinam frigidus esses, aut calidus &c. Apoc. 3. 15. Utinam, aut calorem, aut fidem haberes bonorum Christianorum; aut certe frigus, & ignorantiam paganorum. Aut enim fides calida te Deo insinuaret; aut certe ad præsens adhuc legis ignorantia aliquatenus excusaret. Nunc autem, quia Christum jam agnovisti; & negligis, quem agnovisti; qui susceptus es quasi intra os Dei per fidei agnitionem, proiciaris per teporem. Salvianus de Provid. Dei l. 4.

Fidei nostræ prævaricatores sumus; simulata, ficta, fucata, videntur esse, quæ dicimus. Nihil prodest, verbis præferre virtutem, factis destruere veritatem. Sanct. Cyprianus l. de mortalit.

Sicut in corpore quinque Corporis sensus sunt; ita in anima sunt quinque sensus spirituales. Visus est fides; auditus obedientia; gustus amor; olfactus spes; tactus patientia. Anima in peccato jacens hos omnes sensus ligatos habet: ita enim credit, acsi non, crederet; ita sperat, acsi non speraret, absque obedientia, patientia, & amore. S. Bernardus s. de quinque sensibus. Apud Diez Conc. 1. in Comm. Virg. Non sunt omnia verba S. Bernardi.

Christianus malus, dum secundum Evangelij doctrinam non vivit, etiam ipsam fidem, quam verbò colit, obortâ tentatione facile perdit.

S. Isidorus l. 2. c. 1.

